

**СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ ГЕОГРАФІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА НА 2020-2026 р.р.**

**Розглянутий та схвалений на засіданні
вченої ради географічного факультету**

«16» жовтня 2019 р., протокол №3

Голова вченої ради

В.П.Руденко

ЗМІСТ

I. Сучасний стан розвитку географічного факультету на 02.01.2020 р.

II. Основні віхи розвитку географічного факультету в 2020-2026 р.р.

III. Стратегічні плани розвитку кафедр географічного факультету на 2020-2026р.р.

III.1. Кафедра географії України та регіоналістики

III.2. Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

III.3. Кафедра геодезії, картографії та управління територіями

III.4. Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

III.5. Кафедра гідрометеорології та водних ресурсів

III.6. Кафедра соціальної географії та рекреаційного природокористування

III.7. Кафедра географії та менеджменту туризму

I. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ (на 02.01.2020 р.)

Аналіз та оцінка сучасного стану розвитку потенціалу географічного факультету ЧНУ ім. Ю.Федьковича, його проблем, перспектив та наявних труднощів засвідчує – колектив факультету в цілому спроможний до подолання на високому освітньо-методичному та науковому рівнях найскладніших викликів сьогодення.

А вони за основними напрямками такі:

I. Організація випуску здобувачів вищої освіти та набору на географічний факультет.

На кінець серпня 2019 р. на денну форму бакалаврату було подано 137 оригіналів, що становить 78,3 % від рівня попереднього року, що відповідає загально-університетській тенденції на інших факультетах. За результатами набору на денну форму навчання бакалаврату (включаючи "скороченців") географічний факультет, серед інших факультетів університету, як і минулого року займає сьоме місце. Попереду - Інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук; економічний, юридичний факультети; факультети іноземних мов; фізичної культури і здоров'я людини; педагогіки, психології та соціальної роботи. Позаду географічного ф-ту факультет історії, політології та міжнародних відносин; Інститут біології, хімії та біоресурсів; філологічний факультет; факультети математики та інформатики; фінансів, підприємництва та обліку; архітектури, будівництва та ДПМ; філософсько-теологічний факультет (див. табл. 1). Якщо з 14 інститутів і факультетів університету взяти середній контингент першокурсників за основу, то показник по факультету становитиме 105%. Загалом, геофак утримує достойні позиції на загальноуніверситетському рівні, незважаючи на певні внутрішні проблеми, пов'язані з різною зацікавленістю абітурієнтів освітніми програмами, які пропонує факультет (див.табл 2).

Табл.1

**Результати набору на денну форму навчання ОР "бакалавр" у ЧНУ ім.
Ю.Федьковича у 2019 р. (кінець серпня)**

№ п/п	Інститут, факультет	Кількість поданих заяв	Подані абітурієнтом оригінали			Кількість заяв абітурієнтів на 1 студента
			1-й курс повної форми	1-й курс скороченої форми	Всього (у річному вимірі)	
1.	Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	1584	195	147	269	5,9
2.	Економічний	1527	193	100	243	6,3
3.	Юридичний	1333	197	62	228	5,8
4.	Іноземних мов	1673	204	-	204	8,2
5.	Фізичної культури та здоров'я людини	519	160	31	176	2,9
6.	Педагогіки, психології та соціальної роботи	992	140	25	153	6,5
7.	Географічний	894	137	6	140	6,4
8.	Історії, політології та міжнародних відносин	1712	139	-	139	7,2
9.	Інститут біології, хімії та біоресурсів	877	111	31	126	7,0
10.	Філологічний	1168	121	5	124	9,4
11.	Математики та	554	91	45	114	4,9

	інформатики					
12.	Фінансів, підприємництва та обліку	385	49	73	86	4,5
13.	Архітектури, будівництва та ДПМ	159	57	47	81	2,0
14.	Філософсько- теологічний	302	27	4	29	10,4
	Всього	13679	1821	576	2112	6,5

Табл.2

Результати набору на денну форму навчання ОР "бакалавр" по географічному факультету ЧНУ ім. Ю.Федьковича у 2019 р (кінець серпня)

№ п/ п	Спеціальність	Кількість поданих заяв, одиниць	Подані абітурієнтами оригінали (одиниць)				Кількість заяв абітурієн- тів на 1 студента
			1 ^й курс повної форми	2 ^й курс скороче- ної форми	Всього (у річному у вимірі)	% до 2018 р.	
1	Географія	114	14/5*	-	14/5	59	6,0
2	Геодезія та землеустрій	113	11/7	1/0	12/7	211	5,9
3	Менеджмент (туристичної індустрії)	158	3/14	-	3/14	68	9,3
4	Науки про Землю (гідрометеоролог ія)	27	7/1	-	7/1	200	3,4
5	Середня освіта (географія)	75	14/5	-/1	14/5,5	115	3,8
6	Туризм (міжнародний)	407	12/44	1/3	12/46	65	7,0

	туризм)						
7	Всього	894	61/76	2/4	62/78	80	6,4

* Примітка – чисельник – держзамовлення, знаменник – договірні умови

У порівнянні з 2018 роком найменше набрано першокурсників на спеціальність 106 "Географія" – всього 19, або 59 % до 2018 року. І це при тому, що максимальний обсяг держзамовлення складав 23 особи. Поступило на держзамовлення лише 14 осіб.

Другою за зменшенням набору у порівнянні з 2018 р. спеціальністю є "Туризм" – 65 %, що на 33 першокурсника менше. Держзамовлення - 23 особи, реалізовано 12 місць, або лише 52 %.

На "Менеджмент (туристичної індустрії) " поступили 17 абітурієнтів (68 % від рівня 2018 р.), з них лише 3 - на держзамовлення (30 % від максимально можливого показника).

Проте, є і відрадіні моменти. На "Геодезію і землеустрій" прийнято 18 осіб, на "Науки про Землю (гідрометеорологію)" – 8, що вдвічі перевищує показники попереднього року. Дещо більше ніж у 2018 р. – 19 випускників зараховано і на "Середню освіту (географія)".

Аналізуючи результати вступної кампанії 2019 року на географічному факультеті, дуже важливо виокремити підсумки роботи географічного факультету у всеукраїнському масштабі. У табл. 3 подані матеріали набору на 1-й курс бакалаврату денної форми навчання по десятих провідних університетах нашої держави, які визначають основні тенденції розвитку географічної освіти в Україні.

Табл. 3

Набір здобувачів на 1^й курс освітнього рівня «бакалавр» на географічні факультети України у 2019 та 2018 роках (денна форма навчання) (за даними Інформаційної системи Вступ. ОСВІТА.UA на 27.09.2018 р. кінець серпня 2019 р.)

№ п/п	Назва університету	Всього го, осіб /%	у тому числі за спеціальностями, осіб					
			Середня освіта (географія)	Географія	Науки про Землю	Геодезія та землеустрій	Туризм	Інші спеціальності
1.	Львівський національний університет ім. І.Франка	252	<u>30</u>	<u>44</u>	<u>10</u>	—	<u>93</u>	<u>75</u>
		27,7	27	58	11	—	58	60
		<u>214</u>						
		21,6						
3.	Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича	137	<u>19</u>	<u>19</u>	<u>8</u>	<u>18</u>	<u>56</u>	<u>17</u>
		15,1	17	32	4	9	89	25
		<u>176</u>						
		17,8						
2.	Київський національний університет ім. Т. Шевченка	185	<u>14</u>	<u>73</u>	<u>24</u>	<u>28</u>	<u>46</u>	—
		20,4	10	75	10	30	40	—
		<u>165</u>						
		16,6						
4	Східно-Європейський університет ім. Л. Українки	96	<u>27</u>	<u>7</u>	<u>11</u>	<u>11</u>	<u>15</u>	<u>25</u>
		10,6	28	29	20	14	5	13
		<u>109</u>						
		11,0						
5	Одеський національний університет	57	<u>6</u>	<u>3</u>	<u>6</u>	—	<u>42</u>	=
		6,3	7	21	-	—	59	12

	університет ім. І. Мечникова	<u>99</u> 10,0						
8.	Вінницький державний педагогічни й університет ім. М. Коцюбинсь кого	<u>33</u> 3,6 <u>71</u> 7,2	<u>18</u> 64	— —	<u>3</u> 7	— —	— —	<u>12</u> --
6.	Харківськи й національн ий університет ім. В. Каразіна	<u>54</u> 5,9 <u>69</u> 7,0	<u>4</u> 1	<u>37</u> 54	— —	— —	— —	<u>13</u> 14
7.	Ужгородсь кий національн ий університет	<u>40</u> 4,4 <u>42</u> 4,2	<u>11</u> 9	<u>4</u> 21	= 1	<u>16</u> 10	— —	<u>9</u> 1
10.	Тернопільс ький національн ий педагогічни й університет м. В. Гнатюка	<u>26</u> 2,9 <u>24</u> 2,4	<u>11</u> 11	<u>4</u> 5	= 1	— —	<u>5</u> 4	<u>5</u> 4
9.	Прикарпатс ький національн ий університет ім. В. Стфаника	<u>29</u> 3,1 <u>22</u> 2,2	<u>9</u> 8	<u>7</u> 7	<u>4</u> 2	— —	— —	<u>9</u> 5
	Всього, осіб	<u>909</u>	<u>149</u>	<u>198</u>	<u>67</u>	<u>73</u>	<u>257</u>	<u>165</u>

		100,0	16,4	21,8	7,4	8,0	28,3	18,1
	%	<u>991</u>	<u>182</u>	<u>302</u>	<u>55</u>	<u>63</u>	<u>255</u>	<u>134</u>
		100,0	18,4	30,5	5,5	6,4	25,7	18,1

Як бачимо, за кількістю прийнятих першокурсників у 2019 році у порівнянні з 2018 роком факультет поступився Київському національному університету ім. Т.Шевченка (геофаку) і займає зараз почесне третє місце. Попереду на першій позиції – Львівський національний ун-т ім. І.Франка, нижче нас – четвертими йдуть географи Східно-Європейського національного ун-ту ім. Лесі Українки, п'ятими – з Одеського національного ун-ту ім. І.Мечникова (набрали 57 першокурсників), шості – географи Харківського національного ун-ту ім. В.Каразіна (54 особи), сьомим є геофак Ужгородського національного ун-ту (40 студентів), восьмі – географи Вінниці (33 студенти), далі - Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаніка – 29 першокурсників-географів, десятку географічних факультетів замикають тернопільяни (26 здобувачів).

Оцінюючи набір 2019 року по десятиох провідних факультетах України географічного профілю, можна чітко відзначити такі його основні риси, що в повній мірі віддзеркалюються і на нашому прикладі.

Це, по-перше, загальне скорочення набору на 1-й курс у порівнянні з 2018 р. – падіння на 8,3 %.

По-друге, різке зменшення кількості здобувачів на власне 106 спеціальність "Географія" (з 302 – до 198 або 34 %, у нас – на 40 %), на "Середній освіті. Географія" скорочення набору на 18% (у нас приріст 12 %). По-третє, загальнодержавною тенденцією є зростання першокурсників на спеціальностях "Геодезія та землеустрій" (на 16%), "Туризм" та "Готельно-ресторанній справі" (на останній – на 37 %).

Відзначимо, що розпочату спільно з економістами "Готельно-ресторанну справу" не вдалося реалізувати через структури МОН України. Тому, уже з наступного року у межах спеціальності "Туризм" необхідно затвердити через Вчену раду ун-ту власну освітню програму, наприклад, "Готельно-ресторанний сервіс і туроперейтинг" і самостійно провести набір (відповідальні – зав кафедри доц. О.Д. Король, доц. Г.Я. Круль, доц. В.Г. Явкін). Очікуємо і самостійну освітню програму від колективу кафедри географії України та регіоналістики – "Регіональний розвиток і просторове планування" у межах спеціальності 106 "Географія" на бакалаврському та

магістерському рівнях (відповідальні проф. В. Джаман, доц. М. Заячук та доц. І. Костащук).

Другий висновок – у межах спеціальності "Науки про Землю", очевидно, можна було б модернізувати освітню програму і назвати її "Гідрометеорологія і гідроекологія" (проф. Ю.С. Ющенко, доц. Ю.Ф. Шевчук, М.Д. Пасічник).

Висновок третій. В умовах різкого скорочення набору на спеціальності "Географія" та "Середня освіта. Географія", коли набирається лише одна академічна група, при збереженні і надалі пропорційного підходу у процесі формування штатного розпису викладачів кафедр, слід, очевидно, запровадити черговість "прописки" цих академічних груп між трьома випускаючими кафедрами. Відлік уже розпочався з нинішнього навчального року. Наступного року академічна група "Географія" могла би спеціалізуватись по кафедрі фізичної географії, геоморфології та палеогеографії, натомість з цієї кафедри академічна група "Середня освіта. Географія" 1го курсу могла би перейти на кафедру економічної географії та екологічного менеджменту. Але всі ці пропозиції матимуть сенс, коли ми посилимо профорієнтаційну роботу, персоналізуємо її. Це найголовніше наше завдання. Абітурієнт повинен чітко орієнтуватись чого він хоче досягти в тій чи іншій професії. Тому, чим менше подано абітурієнтами заяв і чим більше подано оригіналів, - тим ефективнішою, реалізованішою є профорієнтаційна робота колективу кафедр, факультетів. По ЧНУ ім. Ю. Федьковича цей показник варіює від 50% (2 заяви на 1 оригінал) по факультету архітектури, будівництва та ДПМ до 10% (10,4 заяви на 1 оригінал) по філософсько-теологічному факультету. Наш факультет маємо 15,7% (6,4 заяви на 1 оригінал). Це 7-8 позиція в університеті. Результативність роботи з профорієнтації по окремих спеціальностях ф-ту така: "Науки про Землю" – 29 %, "Середня освіта (Географія)" – 26%, "Геодезія та землеустрій" – 17%, "Географія" – 17%, "Туризм" – 14%, "Менеджмент (туристичної індустрії)" – 11%. Звичайно ж, все це досить відносно, - найголовніше – обсяг набору, а скільки "калорій" на це все витрачено – не так уже і важливо.

Новинкою набору цього року був прийом на скорочену форму навчання за спеціальністю "Середня освіта. Географія" на 2-й курс. По денній формі навчання зараховано одну особу, по заочній – 9. В цілому добре. По інших спеціальностях слід відзначити "Туризм" – 4 – по денній і 5 по заочній формах, 1 здобувача зараховано на "Геодезію та землеустрій".

У цілому ж на заочну форму навчання на 1-й курс бакалаврату прийнято всього 8 здобувачів: 6 – на "Туризм" і 2 – на "Середню освіту. (Географія)".

По ун-ту загалом – 138 здобувачів-заочників, як бачимо, ця форма відмирає.

Нашої найпильнішої уваги потребують, безумовно, результати набору на 5^й курс – 1^й рік магістратури (див. табл. 4). В останні роки ця, здавалось би проста, логічна і зрозуміла справа набуває все більшої гостроти.

Наведемо узагальнюючі показники. Цього року випустили по денній формі 134 бакалаври, з яких лише 66 або 49 % вирішили продовжити навчання на 5-му курсі у магістратурі.

По заочній формі – 55 випускників-бакалаврів. 44 пішли у магістратуру. Це 80 %.

У зведеному варіанті – денна і заочна форми: 189 четвертокурсників на випуску і 110 вступників-п'ятикурсників. Маємо 58 %. Тобто 79 наших колишніх студентів (42 %) завершили своє навчання на факультеті, задовольнившись дипломом бакалавра. І це при тому, що близько десяти наших нинішніх п'ятикурсників не є нашими випускниками-четвертокурсниками. Це,

Табл. 4

Випуск бакалаврів та набір магістрів по географічному ф-ту у 2019 р.

Спеціальності	Географія	Середня освіта (Географія)	Менеджмент	Геодезія та землеустрій	Будівництво та цивільна інженерія	Науки про Землю (Гідрологія)	Туризм (туризмознавство)	Всього	
Курси									
	Денна форма								
	IV	30/14*	-	5/16	5/4	5/3	7/0	10/35	62/72
	V	2/11	10/3	3/3	1/9	4/0	10/0	7/3	37/29
V курс до IV	59 %		29%	111%	50%	143%	22%	49 %	

Заочна форма								
IV	0/16	-	1/8	1/3	-	-	-/26	2/5 3
V	0/19	1/6	1/4	0/10	-	-	1/2	3/4 1
V курс до IV	163%		56%	250%	-	-	12%	80 %
Всього по денній і заочній формі загалом								
IV	30/30	-	6/24	6/7	5/3	7/0	10/61	64/ 125
V	2/30	11/9	4/7	1/19	4/0	10/0	8/5	40/ 70
V курс до IV	87%		37%	154%	50%	143%	18%	58 %

* Примітка: чисельник – держзамовлення, знаменник – договірні умови.

звичайно, осереднені дані по факультету. За окремими спеціальностями маємо просто вражаючу картину.

Найбільший відтік наших бакалаврів маємо на "Туризмі". 35 студентів з 45 (а це 78 %!) не пішли в магістратуру по денній і 23 студенти з 26 (а це 88%!) – по заочній формах навчання. У підсумку з 71 випускника IV курсу лише 13, тобто 18 % продовжили навчання в магістратурі геофаку. Мали тут 8 держмісць. На жаль, серед них немає Воронєцької Лілії, Капуш Христини, Вінтоняк Вікторії, Голик Вадима, які є кращими випускниками кафедр і не переконались у необхідності продовжувати навчання у магістратурі.

Дещо краща ситуація з п'ятикурсниками на "Менеджменті (туристичної індустрії)". Тут з 30 бакалаврів-випускників по денній і заочній формах навчання у магістратуру кафедри економічної географії та екологічного менеджменту пішли 11 наших студентів, що складає 37 % від їх загальної кількості. Відрадно, що наші менеджери у спільному з економістами конкурсі вибороли 4 місця держзамовлення з 6, які були надані МОН України.

За спеціальностями "Географія" і "Середня освіта. Географія", що мали в сумі 13 місць держзамовлення, разом з договірниками по стаціонару і

заочній формі навчання з 60 бакалаврів магістрами стали 52 (87%). Дуже добре попрацювали зі своїми четвертокурсниками кафедри гідрометеорології та водних ресурсів (з 15 – 14 стали п'ятикурсниками!) та геодезії, картографії та управління територіями (випустили 13, набрали 20 (154 %) (завідувачі професори Ю.С. Ющенко та П.О.Сухий). І це при тому, що на "Геодезії" лише одне місце за держзамовленням, а 19 – договірних, при найвищій вартості навчання в магістратурі 23100 -14250 грн. за рік. До речі, на "Туризмознавстві" вона найнижча – 21000-15750 грн. на ф-ті.

Можна знаходити різні об'єктивні причини значного відтоку бакалаврів при вступі до магістратури (висока вартість у порівнянні з місцевими університетами-конкурентами, затребуваність бакалаврів на ринку праці, мала кількість місць держзамовлення і т.п.), проте, все це незалежні від нас чинники.

II. Результати вступної кампанії 2019 року напряму віддзеркалюються у штатному розписі професорсько-викладацького складу кафедр і факультету загалом.

Минулого року ми мали більше здобувачів ніж у 2019 р. по факультету на 85 осіб, з них по денній на 69, по заочній – на 16 осіб. У перевідному коефіцієнті нині менше студентів на 73 особи (див.табл.5).

Табл.5

Розподіл здобувачів вищої освіти географічного факультету між кафедрами (чисельник – станом на 1 вересня 2019 р., знаменник – станом на 1 вересня 2018 р.)

Кафедра	Здобувачі, осіб			Частка здобувачів кафедри від здобувачів ф-ту, %	Кількість здобувачів на 1 викладача, осіб
	Всього	у тому числі по			
		денній формі	заочній формі		
1. Фізичної географії, геоморфології та палеогеографії	110	84	26	11,3	13,9
	116	81	35	11,0	11,9
2. Економічної географії та екологічного менеджменту	254	181	73	26,0	27,5
	260	201	59	26,2	22,1

3. Географії України та регіоналістики	<u>71</u>	<u>60</u>	<u>11</u>	<u>7,3</u>	<u>14,2</u>
	89	65	24	8,4	17,0
4. Гідрометеорології та водних ресурсів	<u>70</u>	<u>70</u>	-	<u>7,2</u>	<u>10,6</u>
	84	84	-	7,9	8,8
5. Географії та менеджменту туризму	<u>171</u>	<u>146</u>	<u>25</u>	<u>17,6</u>	<u>30,2</u>
	180	151	29	17,0	21,8
6. Соціальної географії та рекреаційного природокористування	<u>192</u>	<u>137</u>	<u>55</u>	<u>19,7</u>	<u>37,8</u>
	209	162	47	19,7	34,8
7. Геодезії, картографії та управління територіями	<u>106</u>	<u>86</u>	<u>20</u>	<u>10,9</u>	<u>17,0</u>
	104	85	19	9,8	15,4
Всього	<u>974</u>	<u>764</u>	<u>210</u>	<u>100,0</u>	<u>21,3</u>
	1059	833	226	100,0	18,5
-73 у перевідному коефіцієнті	-85	-69	-16		

Як наслідок, середньорічна кількість ставок професорсько-викладацького складу у 2019-2020 навчальному році склала 45,75. Це на 13 % менше, ніж у минулому році. Дякуючи взаєморозумінню між завідувачами кафедр, та їх колективами, вдалося зберегти всі сім кафедр як випускні. Але, при збереженні вищезазначених тенденцій очевидно, варто бути готовими до об'єднання колективів кафедр – це об'єктивний процес. Позитивним моментом є те, що нині на факультеті проводиться вирівнювання і унормування навчального навантаження між кафедрами у межах спільних освітніх програм. Та і нові вищезвучені пропозиції по нових освітніх програмах теж спрямовані на підтримку найменш захищених колективів кафедр.

III. Вересень-жовтень 2019 р. знаменувався двома дуже важливими подіями зміцненні кадрового і, безсумнівно, наукового потенціалу факультету – відбулися захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук: І.І Косташуком з проблем географії релігій

України в Інституті географії НАН України (науковий консультант – проф. В.О. Джаман, наукова спеціальність – 11.00.02 – економічна та соціальна географія) та Ж.І.Бучко – з транскордонного туризму України у КНУ ім. Тараса Шевченка (науковий консультант – проф. В.П.Руденко – спеціальність 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів).

Якщо все буде позитивно, то у штаті геофаку матимемо 11 докторів наук що складе більше 1/5 від усіх викладачів нашого колективу. Це історичне досягнення!

Планується захист докторських дисертацій С.М.Кирилюком та О.Д.Королем, що в стадії активного наукового обговорення.

У 2019 році успішно захищені кандидатські дисертації асистентами Т.-М. Атаманюк (науковий керівник – проф. П.О.Сухий) та Л.В.Лопушняк (науковий керівник – проф. К.Й. Кілінська). Таким чином, частка докторів і кандидатів наук нині становить 95% від усього професорсько-викладацького складу. Це теж наш найвищий показник.

На наступний 2020 рік заплановані захисти В.В.Григорійчука, А.І.Дячук, Я.А. Поп'юк, І.Л.Годзінської, А.М.Вінтоняк. Йдеться про кандидатські дисертації і дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Причому процедура захисту по доктору філософії затверджена Кабміном України у березні 2019 р. як експериментальна і стосується вона всіх аспірантів та здобувачів, які почали навчатися з 1 жовтня 2016 року і пізніше. Захисти мають відбуватися у п'ятичленних разових радах під відеозапис. Три члени ради – науковці, вчені з університету, при якому створена рада, двоє – опоненти з інших установ. Троє або і всі п'ять повинні чи можуть бути докторами наук за профілем дисертації. Науковий керівник аспіранта не може бути членом ради по захисту.

Дуже гострою проблемою у науковій сфері факультету, як і два роки тому, є відсутність держбюджетного фінансування науково-дослідних проєктів. Цього року факультет не пройшов у відповідному конкурсі на загальнодержавний рівень. Конкурсна планка – у 80 балів, очевидно, є зависокою при незначних здобутках публікації статей у Scopus і Web of Science.

Можливо, МОН України зверне на це увагу, коли йдеться про суспільно-географічні, а не чисто природничо-географічні напрями досліджень.

Дякуючи колективу кафедри гідрометеорології та водних ресурсів (перш за все активності проф. Ю.С.Ющенко та доц. В.К.Сівака) у листопаді-грудні 2019 р. ми маємо господоговірну тему з гідроекологічних проблем

басейну Прута з обласного природоохоронного фонду обсягом близько 200 тис.грн.

Дуже хотілося б щоб така співпраця з цим фондом мала продовження і в 2020 році. Проте, ми мало працюємо над грантовими програмами, мало працюють у цій сфері наші молоді науковці, яким держава і світ надають пріоритетне фінансування.

IV. Серед досягнень у виховній роботі зі студентами можна вважати такі:

- студенти геофаку при підтримці викладачів провели 1-6 травня 2019 р. V Всеукраїнський форум Юних географів, у якому взяли участь близько 50 студентів-географів з університетів Києва, Львова, Луцька, Тернополя, Ужгорода, Чернівців. Найактивнішими були Проданюк Дмитро та Костечко Андрій;

- минулого навчального року наші вихованці вибороли 3 дипломи (другі місця) у Всеукраїнських студентських конкурсах;

- олімпіаді з географії у КНУ ім. Т.Шевченка – Малець Оксана;

- олімпіаді з Туризму у Київському університеті харчових технологій – Проскурова Надія;

- конкурсі студентських наукових робіт з географії у Переяслав-Хмельницькому держуніверситеті ім. Г.Сковороди – Кисіль Роман.

Спортивна команда геофаку – 9 у ЧНУ ім. Ю.Федьковича. Це значний успіх, оскільки перших п'ять місць нині займають студенти-професіонали з ф-ту фізичної культури та здоров'я людини.

Студентський колектив геофаку неодноразово здійснював благодійні акції по збору матеріальної допомоги дітям-сиротам, інвалідам, воїнам АТО.

V. Стосовно бази польових студентських практик "Мигове".

2 лютого 2019 р. університет очолив в.о. ректора проф. О.В.Ангельський, а 14 червня - новообраний ректор – проф. Р.І. Петришин. За рішенням ректорату 31 травня 2019 року на будівництво бази виїжджала університетська комісія на чолі з в.о. проректора Д.А.Григоришиним. До складу комісії були включені П.С. Пацурківський, В.П.Руденко, Р.І. Безпалько, начальник юридичного відділу, власне забудовник, а також, професори В.П.Круль і Б.Т.Рідуш. Ініціатор виїзду комісії П.С.Пацурківський, який наполягає на тому, що ця база університету (в силу скрути) непотрібна і її необхідно продати. Комісія ретельно обстежила будівництво і прийшла до висновку, що слід підписати Акти виконаних робіт, а саме: покриття даху у будиночку №2, лакування ззовні, закладку фундаменту під їдальню. Про результати роботи комісії 4 червня 2019 р. на

засіданні ректорату прозвітував голова комісії в.о. проректора Д.А.Григоришин. Звіт був прийнятий до відома. З тих пір забудовнику за виконані роботи університет не заплатив. Забудовник мовчить, бо є виконавцем ремонтних робіт у гуртожитках нашого університету на кілька мільйонів гривень. Ректорату, судячи з усього, ця університетська база не є, м'яко кажучи, у пріоритетах, хоча ми, очевидно, є єдиними в Україні серед першої двадцятки з.в.о., хто не має свого відпочинкового комплексу. З другого боку, безсумнівно, новому керівництву необхідний певний час, щоб навести лад у фінансових справах і визначитись з першочерговими потребами.

Сумно, але слід чекати, чекати реалізації пункту 1 Врозділу – "Фінанси" Передвиборної програми Р.І. Петришина як кандидата на посаду ректора ЧНУ ім. Ю.Федьковича, де, цитую, написано: "Забезпечити фінансову децентралізацію структурних підрозділів і повну прозорість усіх фінансових операцій (ст.6-7). На підставі аналізу офіційної звітності бухгалтерії ЧНУ ім. Ю.Федьковича за 2015-2018 роки (чотири роки) мною була складена оцінкова таблиця витрат університету по його структурних підрозділах у розрахунку на одного студента, яку у червні 2019 року я подав Р.І. Петришину напередодні його вступу на посаду ректора. Вона відображена у табл. 38. Як бачимо, дуже цікава інформація: за чотирирічний період уже можна робити обґрунтовані висновки, адже керівник з.в.о. обирається на п'ятирічний термін.

*Таблиця 38

Видатки розвитку (придбання обладнання, матеріалів та інші витрати) для навчального процесу у динаміці за 3 роки в розрізі по інститутах та факультетах (тис. грн.)

Місце	Підрозділ	Всього за 2015-2018 рр.	%	% студентів в факультету	Рангування факультетів за витратами на одного студента у балах	Місце в університеті	Замкнута шкала. фізкультура – 100 балів
1	Факультет фізичної культури та	1116 1,6	22,4 3	7,19	309	1	100 балів

	здоров'я людини						
3	Інститут біології, хімії та біоресурсів	7514,8	15,1	7,74	194	2	63 бали
3	Інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук	9965,2	20,0	12,15	164	3	53 бали
4	Факультет математики та інформатики	2068,1	4,12	3,96	104	4	34 бали
5	Факультет історії, політології та міжнародних відносин	3178,2	6,34	7,58	84	5	27 бали
6	Економічний факультет	3389,2	6,76	9,78	69	6	22 бали
7	Факультет іноземних мов	2377,5	4,74	7,8	61	7	20 бали
8	Географічний факультет	1982	4,00	6,85	58	8	19 балів
9	Філософсько-теологічний факультет	521,9	1,04	1,84	57	9	18 балів
10	Юридичний факультет	2788,3	5,60	9,93	56	10	18 балів
11	Факультет архітектури	855,5	1,71	3,17	4	11	17 балів

	, будівництва та ДПМ						
12	Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	2725,7	5,43	11,48	47	12	15 балів
13	Філологічний	1001,7	2,00	6,37	31	13	10 балів
14	Фінансів, підприємництва та обліку	221,3	0,44	4,15	11	14	4 бали
	Разом	4975,10	100,00	100,00	100		

* Таблиця 38 – номер таблиці зі звітів головного бухгалтера ЧНУ ім. Ю. Федьковича

II. ОСНОВНІ ВІХИ РОЗВИТКУ ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В 2020-2026 р.р

У прогнозованому періоді колектив географічного факультету ЧНУ ім. Ю. Федьковича зорієнтований на досягнення таких основних результатів:

II.1. У сфері кадрового забезпечення:

Передбачається підготовка і захист докторських дисертацій:

2020 рік:

- Здобувачем кафедри географії та менеджменту туризму доц. О.Д. Королем (науковий консультант В.П. Круль).
- Докторантом кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії доц. С.М. Кирилюком (шифр спеціальності 11.00.01, науковий консультант проф. Б.Т. Рідуш).

2022 рік:

- Докторантом кафедри соціальної географії і рекреаційного природокористування доц. Н.П. Аніпко (шифр спеціальності 11.00.11, науковий консультант – проф. К.Й. Кілінська).

2024 рік:

- Докторантом кафедри гідрометеорології та водних ресурсів доц. М.Д. Пасічником (науковий консультант – проф. Ю.С. Ющенко).

Це дозволить збільшити кількість докторів наук на геофаці до 15 осіб, а їх частка у професорсько – викладацькому складі зросте з 24% до 32%.

Захист кандидатських дисертацій:

2020 рік:

А.М. Вінтоняк, Т.В. Гуцул, А.Я. Дячук, І.Л. Годзінська.

2021 рік:

Ю.О. Білоус, Я.А. Поп'юк, В.В. Григорійчук.

2022 рік:

В.А. Білоус, У. Костюк, А.В. Кузяк.

2023 рік:

А.С. Лебедєва, О.Б. Рідуш, К.В. Грек.

2024 рік:

Л.В. Баран.

Захист 13 кандидатських дисертацій дозволить вже в 2020 р. вийти на 100% показник частки докторів і кандидатів наук у складі викладачів географічного факультету і перейти до наповнення ними наукового сектору, навчально-наукової геофізичної лабораторії, лабораторій кафедр та вищих навчальних закладів м. Чернівці, України загалом.

II.2. Освітній процес:

Стабілізувати набір на 1 та 5 курси на рівні 170 – 200, а загалом 370 студентів по денній формі, що дозволило б здійснювати повноцінний розвиток семи кафедр факультету у складі не менше 60-65 викладачів геофаку. Відкрити магістратуру за освітньою програмою «ГІС – технології в землеустрої», бакалаврат за спеціальностями «Готельно-ресторанний сервіс і туropolерейтинг», «Регіональний розвиток та просторове планування». Впродовж 2020-2026 років буде підготовлено не менше 5-7 монографій,

підручників та навчальних посібників з грифом ЧНУ ім. Ю. Федьковича щороку (див. розділ III).

II.3. Наука та інновації:

Буде збільшено обсяг фінансування виконуваних грантових, держбюджетних та госпдоговірних тем до 400-450 тис. грн. на рік. Друкуватиметься не менше 10-12 наукових статей у наукометричних міжнародних базах даних щороку.

Зокрема, буде забезпечено:

II.3.1. Високоякісне виконання міжнародного проекту Європейського Союзу з проблем менеджменту етнографічних та історичних туристичних ресурсів Чернівецької області та Сучавського повіту Румунії (Проект HERITAGE («Спадщина») MIS-ETC Code 829: Програма для транскордонної співпраці «Румунія – Україна – Республіка Молдова») 2012 – 2016 р.р., обсяг фінансування української сторони – 10,35 млн. грн. (проф. Руденко В.П., доц. Данілова О.М., доц. Бучко Ж.І., Бучко Н.Д.) (впродовж 2020-2023р.р.).

II.3.2. Реалізацію українсько-ізраїльського проекту (KerenKayemethLeIsrael - INF) з менеджменту природоохоронної діяльності – «Створення Біблійного Саду у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (2020-2022р.р., Петришин Р.І., Руденко С.С., Руденко В.П.).

II.3.3. Безпосереднє виконання завдань пріоритетних напрямів наукових досліджень у галузі «Раціональне природокористування» (Перелік пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2026 року), а саме:

Розробка держбюджетної науково-дослідної теми МОН України «Геоінформаційні бази та моделі сталого розвитку транскордонного туризму в Україні» (2020-2022 р.р., проф. Руденко В.П., доц. Бучко Ж.І., доц. Король О.Д., к.г.н. Руденко С.В., обсяг фінансування – 1500 тис.грн.) (Див. розділ III).

II.4. У міжнародному співробітництві:

Кожна кафедра факультету укладе і реалізовуватиме дієві угоди зі спорідненими кафедрами за кордоном, а саме:

1. Вроцлавський університет (Польща).
2. Сілезьський університет (Польща).
3. Варшавський університет (Польща).
4. Вища школа інформаційних технологій і управління в Жешуві (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie) (Польща).
5. Університет гірничої справи та металургії імені Станіслава Сташиця (Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica) (Краків, Польща).
6. Університет ЙоханесГутенберг (Майнці, Німеччина).
7. Бельгійський Королівський Інститут природничих наук.
8. Інститут культурної спадщини АН Молдови (Детальніше див. розділ III.).

II.5. Матеріально-технічне забезпечення:

Буде введена в дію друга черга бази студентських практик у с. Мигове, збільшена її одноразова місткість до 50 осіб.

Передбачається:

II.5.1. Перекриття та утеплення даху, заміна вікон у IV навчальному корпусі географічного факультету (2020-2024 р.р.).

II.5.2. Введення в дію другої черги бази студентських практик «Мигове» (2020-2022р. р.) вартістю 1,5 млн. грн.) (місткість 25 осіб).

II.5.3. Залучення до навчального процесу за спеціальністю:

- 15 нових персональних комп'ютерів (лабораторія кафедри – Офісний центр міжнародних наукових програм 2021-2022р. р., 160 тис. грн.);
- придбання серверу, аудіовідеотехніки, принтерів, картографічної продукції програмного забезпечення на загальну суму 200 тис. грн.;
- залучення до експедиційних досліджень автомобіля Дачія-Логан (Детальніше див. розділ III.).

III. СТРАТЕГІЧНІ ПЛАНИ РОЗВИТКУ КАФЕДР ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА 2020-2026 Р.Р.:

III.1. Стратегічний план розвитку кафедри географії України та регіоналістики

I. Робота з підготовки кадрів вищої кваліфікації на 2020-2026 роки

Штатний розпис кафедри географії України та регіоналістики станом на 01.09.2019 р. – 5,0 ставок; з них: 1 – завідувач кафедри, д.геогр.н.,

професор (Джаман В.О.), 1 – доцент, д.геогр.н. (Заячук М.Д.), 2 доценти, кандидати географічних наук (Костащук І.І., Заблотовська Н.В.), 1 асистент, к.геогр.н. (Джаман Я.В.). Частка докторів і кандидатів наук у штатному розписі професорсько-викладацького складу кафедри становить 100 % .

На кафедрі функціонують аспірантура і докторантура для підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Доцент Костащук І.І. пройшов підготовку в стаціонарній докторантурі (2015-2018 р.р.) і 18 вересня 2019 р. захистив докторську дисертацію за спеціальністю 11.00.02 – економічна та соціальна географія (науковий консультант – проф. Джаман В.О.).

В аспірантурі з відривом від виробництва навчаються: Білоус Ю.О. (науковий керівник – д.геогр.н., доцент Заячук М.Д.), Вінтоняк А.М., Лебедева А.С. (науковий керівник – д.геогр.н., професор Руденко В.П.), Костюк У.І. (науковий керівник – д.геогр.н., проф. Рідуш Б.Т.).

До кафедри прикріплені для написання докторської дисертації к.геогр.н., доцент, завідувач кафедри географії та менеджменту туризму ЧНУ Король О.Д. (науковий консультант – д.геогр.н., проф. Круль В.П.).

На кафедрі проходять підвищення кваліфікації через стажування доценти і викладачі вищих навчальних закладів західного регіону України (Луцька, Тернополя, Івано-Франківська, Львова).

Середній вік педагогічних працівників кафедри становить 41 рік (у т.ч.: професора – 59 років, доцентів, докторів наук – 41 рік, доцента, кандидата наук – 37 років, асистента, кандидата наук – 26 років), що свідчить про тривалу перспективу плідної творчої роботи викладачів кафедри. Викладачів пенсійного віку на кафедрі немає.

Перспективи кадрового забезпечення кафедри географії України та регіоналістики ЧНУ імені Юрія Федьковича

Впродовж 2020-2026 років матиме місце подальше нарощування потенціалу докторів та кандидатів наук по кафедрі географії України та регіоналістики. Відбувся (ІХ. 2019 р.) захист докторської дисертації, тому очікується приріст докторів наук від нинішніх 40 % у структурі викладацького складу кафедри до 60 %. Передбачається захист 1 кандидатської дисертації на ступінь доктора філософії (Білоус Ю.О., 2022 р.). Аспірант, що захистить дисертацію, буде працевлаштований співробітником наукового сектору ЧНУ. В стаціонарну докторантуру для підготовки дисертації планується вступ доцента, к.геогр.н. Заблотовської Н.В. (2022 р.) і захист докторської дисертації у 2026 р.

Таблиця 1

Перспективний план захисту докторських і кандидатських дисертацій

Роки	Захист дисертацій	
	докторських	кандидатських
2022	-	Білоус Ю.О.
2026	Заблотовська Н.В.	-

Стан і перспективний план стажування (підвищення кваліфікації) професорсько-викладацького складу кафедри

Викладачі кафедри (згідно плану) проходять стажування (підвищення кваліфікації) у провідних науково-педагогічних закладах України:

- Київський національний університет імені Тараса Шевченка (кафедра географії України, кафедра економічної та соціальної географії);

- Львівський національний університет імені Івана Франка (кафедра географії України);

- Одеський національний університет імені Іллі Мечникова (кафедра географії України та ґрунтознавства, кафедра економічної та соціальної географії і туризму);

- Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (кафедра географії України та туризму).

II. Перспективний план розвитку навчального процесу

Кафедра географії України та регіоналістики є однією з трьох базових кафедр підготовки фахівців за спеціальністю 106 «Географія» і спеціальністю 103 «Науки про Землю (Географія)» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр і магістр.

Кафедра обслуговує підготовку фахівців за спеціальністю 014 «Середня освіта (географія)» за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр і магістр.

Кафедра географії України та регіоналістики планує відкрити у 2020 р. освітню програму «Регіональний розвиток та просторове планування» у рамках спеціальності 106 «Географія» за двома освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр і магістр. З цією метою розробляється навчально-методичне забезпечення з нової освітньої програми і нових предметів.

III. Наукова робота та міжнародні зв'язки

У зв'язку із зростанням вимог до кадрового потенціалу і навчально-методичного забезпечення навчального процесу, ведеться підготовка кадрів вищої кваліфікації:

- 1) у вересні 2019 р. захистив докторську дисертацію доцент Костащук І.І. (науковий консультант – проф. Джаман В.О.);
- 2) планується вступ до докторантури доц. Заблотовської Н.В. у 2022 р. (науковий консультант – проф. Джаман В.О.);
- 3) в аспірантурі навчаються Білоус Ю.О., Вінтоняк А.М., Лебедева А.С., Костюк У.І.;
- 4) наукову роботу для отримання вченого звання професора активно ведуть Заячук М.Д., Костащук І.І.

Через науково-дослідну роботу (курсів роботи, магістерські роботи, доповіді на наукових семінарах, доповіді на конференціях, участь в олімпіадах, конкурсах наукових студентських робіт) кафедра виявляє науково талановитих студентів.

Основною темою наукової роботи кафедри є «Географічна характеристика людського розвитку Західного регіону України». По цій тематиці продовжуються дослідження географо-краєзнавчих особливостей природи, населення, господарства, соціальної сфери регіону.

Членами спеціалізованих вчених рад по атестації дисертацій на звання кандидата і доктора географічних наук є: проф. Джаман В.О., доц. Заячук М.Д.

Кафедра географії України та регіоналістики планує організувати міжнародну науково-практичну конференцію «Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика» восени 2020 року.

Кафедра співпрацює з кафедрами «Географії України» провідних вузів України: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського національного університету імені Іллі Мечникова, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та іншими кафедрами.

Кафедра розвиває міжнародну наукову співпрацю:

- з Поморською академією (м. Слупськ, Польща): проф. Джаман В.О. – член Наукового Комітету збірника «SlupskiePraceGeograficzne»;

- з Щецинським університетом (м. Щецин, Польща): проф. Джаман В.О., к.г.н. Джаман Я.В. – підготовка статей спільно з професорами А. Чаплінською і П. Чаплінським);

- за межами України публікують свої наукові праці доц. Заячук М.Д., проф. Джаман В.О., доц. Костащук І.І., доц. Заблотовська Н.В., к.г.н. Джаман Я.В., аспіранти;

- члени кафедри приймають активну участь у міжнародних наукових конференціях.

IV. Виховна робота

Виховними заходами, згідно окремого плану, охоплюються викладачі і студенти всіх академічних груп. Плани виховної роботи (на рівні кафедри, академічних груп) затверджуються на кожний навчальний рік.

V. Матеріально-технічне забезпечення

З метою сучасного забезпечення навчального процесу кафедра приймає активну участь у розробці пропозицій методичного забезпечення: 1) підручників, посібників, методичних вказівок, статистичних збірників, карт, атласів; 2) нових приладів для проведення лабораторних робіт; 3) нового устаткування для технічного забезпечення лекційних і практичних занять.

Зав. кафедри

географії України та регіоналістики проф. Джаман В.О.

III.2. Стратегічний план кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії

II. Робота з підготовки кадрів вищої кваліфікації на 2019-2026 роки

Нарощування кадрового потенціалу на найближчий період зумовлюватиметься розвитком основних наукових напрямів на географічному факультеті, реалізацією наукових інтересів нині діючого професорсько-викладацького складу та перспективних співробітників і студентів факультету, з одного боку та кадровою селекцією (притоком) науковців з інших наукових, навчальних закладів і установ, з іншого боку.

Впродовж 2019 – 2026 років планується відкриття такої спеціальності для студентів спеціальності “Географія”, за скороченою формою навчання:

Середня освіта (географія) – бакалавр: 014.

Кафедра фізичної географії, геоморфології та палеогеографії ЧНУ імені Юрія Федьковича

Впродовж 2019-2026 рр. матиме місце подальше нарощування потенціалу докторів та кандидатів наук на кафедрі фізичної географії, геоморфології та палеогеографії. Передбачається захист 2 докторських та 5 кандидатських дисертацій (див. табл. 1), що дозволить і надалі утримувати показники забезпеченості навчального процесу по кафедрі викладачами вищої кваліфікації (доктори і кандидати наук) на рівні 100 %. Зокрема, при цьому частка докторів наук на кафедрі буде зростати від 22,3 % (станом

на 1.01.19 р.) до 46 % у 2022-2026н.р.

П'ять кандидатів наук, що захистять дисертації у 2019 – 2026 рр. будуть працевлаштовані як викладачі кафедри, як фахівці методичного кабінету факультету та як фахівці кафедри. Годзінська І.Л. і Костюк У.І. працюватимуть і надалі співробітниками природничого музею університету, а Горда Л.М. – Княздвірського НВК.

Таблиця 1.

Захист дисертацій по кафедрі фізичної географії, геоморфології та палеогеографії ЧНУ ім. Ю. Федьковича у 2019-2026 рр.

Роки	Захист дисертацій	
	Докторських	Кандидатських
2019	Кирилюк С.М.	Дячук А.І.
2020		Поп'юк Я.А.
2021		Годзінська І.Л.
2022	Холявчук Д.І.	Горда Л.М., Костюк У.І
2023		

III. Наукова робота та міжнародні зв'язки

Впродовж 2019-2026 років кафедра планує поглибити міжнародну співпрацю з наступними вузами:

1. Вроцлавський університет (Польща)
2. Сілезьський університет (Польща)
3. Варшавський університет (Польща)
4. Вища Школа інформаційних технологій і управління в Жешуві (**WyzszaSzkołaInformatykisZarządzaniawRzeszowie**) (Польща)
5. Університет гірничої справи та металургії імені Станіслава Сташиця (**AkademiaGornico-Hutniczaim. Stanislawasaszica**) (Краків, Польща)
6. Сучавський університет імені Стефана Чел Маре (Румунія)
7. Університет ЙоханесГутенберг (Майнці, Німеччина)
8. Бельгійський Королівський Інститут природничих наук
9. Університет імені Шафарика в Кошіце (Словаччина)
10. Інститут культурної спадщини АН Молдови

IV. Виховна робота

Мета і завдання виховної роботи. Головною метою виховної роботи на кафедрі є розвиток духовності, зміцнення моральних засад та виховання у молоді високих моральних якостей громадянина України, підготовка гармонійно розвиненої, суспільно-активної особистості, професійно грамотного, творчого фахівця, що поєднує в собі достойну освіченість, високу духовність, моральну чистоту, професійну компетентність.

Головним критерієм ефективності виховної роботи виступає рівень громадянської свідомості, навчально-наукової та суспільної активності, освіченість, дотримання моральних і етичних норм, відсутність правопорушень, високий рівень взаємин між викладачем і студентом, висока культура спілкування, бездоганна поведінка.

Основні принципи виховної роботи. Основними принципами виховної роботи є: фундаментальність; системність; безперервність; єдність логічного та історичного, національного та загальнолюдського, суспільного і особистого, теорії та практики, навчання та виховання у їх людинотворчій орієнтації; національна спрямованість та врахування суспільно-історичного досвіду України у підготовці молоді; гуманізація та демократизація процесу виховання студентів; удосконалення зовнішньої діяльності індивіда як основи формування необхідних якостей студента; виховання студентів у колективі та через колектив, співвідношення вимогливості з повагою до їх гідності та турботою про них; опора на позитивне в особистості студента та колективі; врахування багатогранної та цілісної природи людини, вікових та індивідуальних особливостей молоді, її фізіологічних особливостей.

Основні напрямки виховної роботи: 1) гуманізація освіти як головне завдання виховання студента; 2) моральне виховання; 3) правове виховання; 4) національно-патріотичне виховання; 5) політичне виховання; 6) виховання трудової моралі; 7) екологічне виховання; 8) естетичне виховання; 9) фізичне виховання.

Кадрове забезпечення виховної роботи. Здійснення виховної роботи зі студентами покладено на весь викладацький склад кафедри згідно робочих навчальних планів.

Для якнайповнішого визначення професійної компетентності, стимулювання роботи викладачів-кураторів, підвищення відповідальності за результати навчання та виховання студентів на кафедрі обговорюється поточна оцінка праці викладачів-кураторів, результати якої враховуються при проведенні рейтингового оцінювання роботи педагогічних працівників, згідно наказу ректора.

Виховна робота на кафедрі планується на навчальний рік. Заступник

завідувача кафедрою з виховної роботи безпосередньо відповідає за організацію та проведення усіх кафедральних виховних заходів як на кафедрі, так і в гуртожитку. Він же контролює роботу студентських груп, кураторів. Наприкінці навчального року заступник завідувача звітує про виконану роботу.

Форми виховної роботи. Форми виховної роботи включають: а) контроль за навчальною і трудовою дисципліною, дотримання правил проживання в гуртожитку; б) аналіз динаміки показників виховної роботи; в) оперативне реагування як з позиції покарання, так і заохочення студентів; г) заходи щодо попередження правопорушень і злочинів, аналіз і реагування на такі дії; д) забезпечення громадського порядку в навчальних приміщеннях і в гуртожитку, аналіз і реагування на результати роботи.

Очікувані результати виховної роботи. Підвищення рівня успішності показників навчання, наукової та дослідницької роботи; покращення відвідуваності занять; відсутність правопорушень; формування всебічно розвинутого, грамотного, творчого, професійно компетентного, духовно багатого, морально чистого фахівця як носія високої культури, глибоких знань - взірця для суспільства.

V. Матеріально-технічне забезпечення

Наукове обладнання

1. **Телескоп Sky-Watcher ВКР 150/750 EQ3-2.** Даний прилад необхідний для забезпечення належного викладання наступних дисциплін: «Ксенографія з основами астрономії» для студентів першого курсу спеціальності «Гідрометеорологія», «Основи фізики Землі» для студентів третього курсу спеціальності «Географія» та «Фізична географія Сонячної системи» для студентів п'ятого курсу спеціальності «Географія». Також цей прилад дасть можливість проводити наукову роботу студентів під час написання ними наукових робіт і для безпосередньої наукової роботи співробітників кафедри (написання наукових статей, посібників тощо), оскільки за його допомогою проводитимуться спостереження за небесними тілами, які безпосередньо впливають на географічну оболонку Землі (Сонце та Місяць).

Метеорологічні прилади для забезпечення лабораторних робіт та літніх навчальних практик студентів спеціальностей освітніх рівнів бакалавр, магістр, (Науки про Землю, Географія, Середня освіта, Екологія, Садово-паркове господарство, Лісове господарство):

Професійні цифрові метеостанції та портативні метеокомплекси - базова вимога для проведення сучасних професійних мікрокліматичних спостережень, високоточних стаціонарних автоматичних метеоспостережень та для прогнозування погоди. На даний час у Чернівецькій області функціонують лише три метеостанції (Чернівці, Селятин, Новодністровськ), що недостатньо репрезентують кліматичне різноманіття ландшафтів Прут-Дністерського межиріччя та Буковинських Карпат. Портативність та мобільність використання цифрових метеостанцій уможливило проведення польових досліджень у складних ландшафтних умовах та регіонах з недостатнім покриттям мережі гідрометслужби України.

Мікрокліматичні спостереження – обов’язкова складова навчальної практики з метеорології та основа для виконання курсових та дипломних проектів. На сьогодні, для таких практик використовуються технічно застарілі, зношені та неточні прилади, що не дають можливості об’єктивно отримати синхронні та однорідні дані про полігони дослідження. Досвід використання студентами цифрового обладнання та опрацювання метеорологічної інформації сучасними методами може стати цінними навиками для конкурентоспроможного спеціаліста у галузі.

Кліматичні дослідження, якість яких може бути покращена сучасним технічним забезпеченням, відображені у міжнародних публікаціях та конференціях викладачів кафедри Холявчук Д.І. Можливість публікації наукових досліджень місцевокліматичного та регіонального масштабу у рейтингових міжнародних періодичних виданнях обмежена відсутністю однорідних і точних метеорологічних даних. Відповідно, наявність сучасного цифрового метеорологічного обладнання, програмного забезпечення та кліматичного кадастру уможливить розвиток досліджень даного напрямку на якісно вищому рівні. Окрім того, такі дослідження можуть використані для створення місцевої кліматичної бази даних, обґрунтування використання кліматичних ресурсів регіону в енергетиці, сільському господарстві та рекреації та покращення якості прогнозування погоди.

- **Професіональна цифрова метеостанція**[http:// www. astroscope. com. Ua /RST 01921](http://www.astroscope.com.Ua/RST_01921) «MeteoscanPro 921» або RST 02929 «MeteoscanPro 929»
- **Багатофункціональний метеорологічний безпроводний комплекс DavisVantagePro 2** з додатковими датчиками температури, відносної вологості і характеристик вітру (по 3 шт.)
- Програмне забезпечення WeatherLinkDavis 6510USB для погодної станціїDavisVantage Pro2

- **Портативний метеокомплекс**: термо-гігрометр і анемометр Kestrel 2000 PocketThermoWindMeterSkywatch ATMOS (1 шт.)
- **Анемометр портативний з термометром і гігрометром Skywatch ATMOS**-1 шт.

Для навчально-виробничого процесу та проведення практичних робіт з курсів «Палеогеографія», «Палеогеографія антропогенну», «Палеогеографія квартеру», «Інженерна геологія» для студентів спеціальностей освітніх рівнів бакалавр, магістр, (Науки про Землю, Географія, Середня освіта, Будівництво та цивільна інженерія)

1. **Мікроскоп Цифровий мікроскоп SigetaForward LCD (10-500x)** (Згідно ПОЛОЖЕННЯ про конкурс на оновлення матеріально-технічної бази наукових та навчальних підрозділів Чернівецького національного університету та Рішення конкурсної комісії про визначення переможців)
2. **Лампа лупа с люмінісцентною підсвіткою, 5 діоптрій, 190x157мм MagnifierPrismaLamp**- 4 шт. Лупи – необхідні для перебирання проб відкладів після промивки на ситах та просушки, для виявлення решток мікрофауни
3. **Штангенциркуль цифровий MASTERTOOL**. Штангенциркуль – необхідний для морфометричних вимірювань остеологічних матеріалів (кісток, зубів).
4. Стіл з ванною мийною – 1 шт. Ванна – необхідна для: 1) кінцевого промивання зразків рихлих відкладів на ситах для виявлення решток мікрофауни (гризунів, рептилій, амфібій, молюсків); 2) відмивання остеологічних матеріалів (кісток); 3) відмивання зразків гірських порід.

Для забезпечення проведення лабораторних робіт з курсів «Основи геохімії», «Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства», «Основи ландшафтознавства», «Ландшафтознавство», «Ландшафтна екологія», «Геоєкологія» спеціальностей освітніх рівнів бакалавр, магістр, (Науки про Землю, Географія, Середня освіта, Будівництво та цивільна інженерія)

1. Ваги лабораторні – 1 шт.;
2. Ваги аналітичні ANZ220C (AXIS) - 1 шт.
3. рНметр електронний - 2 шт.;

Технічні характеристики та кількість комп'ютерів:

Для роботи в ГІС, графічних редакторах та програмах верстки, створення та функціонування геоінформаційної системи відповідно до

завдань «ТЕМИ»; створення картографічних моделей, в тому числі електронних інтерактивних карт по регіонам дослідження кафедри.

1. Ноутбук AsusVivoBookMax X541SA ЧотириядернийIntelPentium N3710 (1.6 - 2.56 ГГц) 1 шт.

Завідувач

кафедри фізичної географії,
геоморфології та палеогеографії

проф. Круль В.П.

III.3. Стратегічний план кафедри геодезії, картографії та управління територіями

1. Підготовка навчально-наукових кадрів.

1.1. Вступ до цільової докторантури при Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича:

- доцента кафедри геодезії, картографії та управління територіями ЧНУ Дарчука Костянтина Вікторовича, за галуззю науки “Економічна та соціальна географія”, шифр 11.00.02., науковий консультант д. геогр. н. Сухий П.О. (2022-2025 рр.).

1.2. Захист кандидатських дисертацій:

- асистентом кафедри геодезії, картографії та управління територіями, аспірантом кафедри географії України та регіоналістики ЧНУ ім. Ю. Федьковича зі спеціальності 11.00.02 – «Економічна та соціальна географія» Атаманюк Т.-М. М. на тему: “Економіко-географічна діагностика використання земельних ресурсів Українського Передкарпаття”, науковий керівник д. геогр. н. Сухий П. О. (2019 р.).

- асистентом кафедри геодезії, картографії та управління територіями, аспірантом кафедри геоінформатики і фотограмметрії КНУБА зі спеціальності 05.24.101 – геодезія, фотограмметрія та картографія Гуцулом Т. В. на тему: “Мультимедійна оптимізація в плануванні доріг місцевого значення (на прикладі Чернівецької області)”, науковий керівник д. тех. н. Карпінський Ю. О. (2019-2020 р.).

- аспірантом кафедри геодезії, картографії та управління територіями Кузяком Андрієм Володимировичем «Економіко – географічні основи кадастру земель Тернопільської області» зі спеціальності 11.00.02 – «Економічна та соціальна географія» науковий керівник д. геогр. н. Сухий П. О. (2019-2023 р.).

2. Навчально-виховна робота.

2.1. Опублікувати програми та щоденники навчальних практик з геодезії та GPS вимірювань (2020 р.).

2.2. Підготувати НМК із усіх нормативних та вибіркових дисциплін, що читаються викладачами кафедри (2019-2021 рр.).

2.3. До 2021 р. завершити підготовку курсів нормативних та вибіркових дисциплін для переходу на дистанційну форму навчання Moodle.

3. Науково-дослідницька робота.

3.1. Виконання етапів науково-дослідної роботи кафедри “Геоінформаційне забезпечення досліджень природно-господарських систем Західної України” (2015-2019 рр.).

3.2. Затвердження науково-дослідної роботи кафедри “Моніторинг землекористувань із застосуванням сучасних картографо-геодезичних технологій в Західноукраїнському регіоні” (2019-2022 рр.).

3.3. Підготовка до друку монографій:

- Дарчук К. В. Суспільно-географічний аналіз земельних ресурсів України (2022 р.).

3.4. Опублікування підручників та навчальних посібників з грифом “Рекомендовано Вченою радою ЧНУ”:

<i>№</i>	<i>Автор (керівник колективу авторів)</i>	<i>Повна назва видання</i>	<i>Обсяг (д.а.)</i>	<i>Рік видання</i>
1	Сабадаш В.І.	Геодезична гравіметрія: навчальний посібник	16	2021
2	Сабадаш В.І.	Вища геодезія (для магістрів): навчальний посібник	16	2022
3.	Сухий П.О.	МАРВ: навчальний посібник	30	2021
4	Сухий П.О., Сабадаш В.І.	Супутникова геодезія: навчальний посібник	25	2020
	Сабадаш В.І.	Сфероїдна геодезія	16	2020
	Колективна монографія	Моніторинг землекористувань із застосуванням сучасних картографо-геодезичних технологій в Західноукраїнському регіоні	25	2022

3.6. Опублікування навчально-методичних посібників:

<i>№</i>	<i>Автор (керівник колективу авторів)</i>	<i>Повна назва видання</i>	<i>Обсяг (д.а.)</i>	<i>Рік видання</i>
1	Березка І.С., Скрипник Я.П.	Картографія: лабораторний практикум	9	2020
2	Дарчук К.В., Мельник А.А.	Топографія з основами геодезії: лабораторний практикум	9	2020
3	Дарчук К.В.	Геодезія: лабораторний практикум	9	2021
4	Дутчак С.В.	Загальне землезнавство з основами геоекології: курс лекцій	12,5	2021
5	Білокриницький С.М.	Геодезія: тестові завдання	7	2021
6	Білокриницький С.М.	НДР в геодезії та картографії:тестові завдання	4	2020
7	Дарчук К.В.	Фотограмметрія та ДЗ: лабораторний практикум Ч1	9	2020
8	Дарчук К.В.	Фотограмметрія та ДЗ: лабораторний практикум Ч2	9	2020
9	Сабадаш В.І.	Геодезичний практикум: навчально- методичний посібник	9	2021
10	Мельник А.А.	Математична обробка геодезичних вимірів: лабораторний практикум	9	2022

4. Удосконалення матеріально-технічної бази кафедри.

4.1. Створити на прилеглий до резиденції території комплексний навчальний геодезичний полігон для проведення навчальних практик з геодезії, топографії та GPS вимірювань (2019-2020 н. р.).

4.2. Створити при сприянні Інституту геодезії НУ «Львівська політехніка» на базі Навчально-наукової геофізичної обсерваторії центру GNNS-спостережень (2019-2020 рр.).

4.3. Протягом 2020-2022 рр. придбати для потреб кафедри, з метою якісного забезпечення навчального процесу та проведення наукових досліджень обладнання:

- електронний тахеометр SokkiaCX-52 Set 2;
- цифровий нівелір Sokkia SDL-30;
- фібергласову рейку Sokkia BGS 40;
- ліцензійне програмне забезпечення ArcGIS для проведення лабораторних та практичних занять;
- програмно-апаратний комплекс для забезпечення навчальної та НДР

кафедри.

Зав. кафедри геодезії,
картографії та управління територіями

проф. П.О. Сухий

III.4. Стратегічний план розвитку кафедри економічної географії та екологічного менеджменту на 2019-2026 роки

1. Підготовка навчально-наукових кадрів.

1.1. Захист докторської дисертації доцента кафедри географії та менеджменту туризму Бучко Ж.І., за галуззю науки «Конструктивна географія», шифр 11.00.11, науковий консультант д.гегр.н., проф. Руденко В.П. (24.10.2019 р.)

1.2. Захист кандидатських дисертацій:

- аспірант Вінтоняк А.М., за спеціальністю 103 «Науки про Землю» на тему: «Оцінка суспільно-географічної та картографічної спадщини академіка Аркадія Жуковського», науковий керівник д.гегр.н., проф. Руденко В.П. (2020 р.)

- аспірант Білоус В.А., за спеціальністю 106 «Географія» на тему: «Суспільно-географічна спадщина професора Александра Зупана (1847-1920)», науковий керівник д.гегр.н., проф. Руденко В.П. (2022 р.)

- аспірант Лебедева Н.С., за спеціальністю 103 «Науки про Землю» на тему: «Географічна спадщина Чернівецької області: територіальна організація та структура», науковий керівник д.гегр.н., проф. Руденко В.П. (2023 р.)

- аспірант Грек К.В., за спеціальністю 106 «Географія» на тему: «Професор Мирон Кордуба – український географ, картограф, педагог», науковий керівник д.гегр.н., проф. Руденко В.П. (2023 р.)

2. Навчально-виховна робота

2.1. Опублікувати програми навчальних практик (2020 р.)

2.2. Підготувати НМК із усіх нормативних дисциплін, що читаються викладачами кафедри (2019-2021 р.р.)

3. Науково-дослідницька робота

3.1. Виконання етапів науково-дослідної роботи кафедри «Суспільно-географічні основи геопросторової організації транскордонного туризму в Україні» (2016-2020 р.р.)

3.2. Підготовка до друку монографій:

- Наконечний К.П. Медико-екологічне дослідження поширення онкологічного захворювання в Чернівецькій області. (2020 р.)

3.4. Оpubлікування підручників та навчальних посібників з грифом «Рекомендовано Вченою радою ЧНУ»:

Підгірна Валентина Никифорівна Менеджмент. Начальний посібник (2019 р.)

Наконечний Костянтин Петрович Медико-екологічна оцінка ландшафтних комплексів Західних областей України Монографія (2019 р.)

Грицьку Вероніка Степанівна Економіка та географія природокористування Навчальний посібник (2019 р.)

Ємчук Т.В., Данілова О.М. Менеджмент природно-заповідних територій. Навчальний посібник (2019 р.)

Чубрей Олександра Степанівна Проблеми викладання географії в сучасній школі Навчальний посібник (2019 р.)

Цепенда М.М. 1) Туристично-рекреаційне водокористування в Україні: монографія, 8 д.а. (2022 р.)

2) Якість життя населення України та водні ресурси: суспільно-географічний аналіз: Монографія, 6 д.а. (2024 р.)

Ємчук Т.В. Рекреаційна географія внутрішнього туризму в Україні (2022 р.)

Бурка В.Й. Географія будівельно-індустріальних комплексів в Україні (2025 р.)

Ячнюк М.О. Управління туристично-рекреаційною діяльністю в Україні. Навчальний посібник (2022 р.)

Єремія Г.І. Суспільно-географічні дослідження Буковини у румуномовних працях (2025 р.)

Грицьку В.С. 1) Становлення та розвиток транскордонної туристичної діяльності в Україні. Монографія 10 д.а. (2021 р.)

2) Структурні зміни сільськогосподарського виробництва Чернівецької області за період незалежності. Монографія 8 д.а. (2022 р.)

Зав. кафедри економічної
географії та екологічного менеджменту

доц. В.Я. Вацеба

III.5. Стратегічний план розвитку кафедри гідрометеорології та водних ресурсів на 2020–2026 рр.

I. Робота з підготовки кадрів вищої кваліфікації

У період з 2020 р. по 2024 р. триватиме нарощування кадрового потенціалу кандидатів і докторів географічних наук на кафедрі гідрометеорології та водних ресурсів. Передбачаються захист 1 кандидатської дисертації та підготовка 1 докторської дисертації.

2020 р. – Григорійчук В.В., захист кандидатської дисертації на тему «Інфільтраційні водозабори річок Передкарпаття» зі спеціальності 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія. Це сприятиме досягненню 100 %-ої забезпеченості навчального процесу по кафедрі викладачами вищої кваліфікації. Кандидата наук після захисту дисертації буде працевлаштовано як викладача кафедри.

2020 р. – Пасічник М.Д., вибір та затвердження теми докторської дисертації.

До 2022 р. передбачено виконання вимог Пасічником М.Д. для присвоєння вченого звання доцента згідно відповідного Порядку.

II. Наукова робота та міжнародні зв'язки

1. Написання підсумкового звіту по науково-дослідній роботі кафедри на тему «Якість річкових природно-антропогенних систем та інтегроване управління водними ресурсами Передкарпаття» та затвердження теми НДР на наступний період.

2. Публікація монографій:

- Шевчук Ю.Ф., Ющенко Ю.С., Сівак В.К., Шевчук А.Ю. «Водопостачання та водовідведення міста Чернівці» (колективна монографія)

- Шевчук Ю.Ф. «Аналіз водних ресурсів Чернівецької області та оцінка їх якості»

- «Гідрологія Верхнього Пруту» (колективна монографія).

3. Впродовж 2020-2024 років кафедра планує поглибити та зміцнити міжнародну співпрацю з наступними вузами:

- Технічний університет Брауншвейга (Німеччина)
- Сучавський університет імені Стефана Чел Маре (Румунія)
- Університет імені Павла Йозефа Шафарика в м. Кошіце (Словаччина)
- Технічний університет в м. Кошіце (Словаччина)
- Університет Обуда в м. Будапешт (Угорщина)

4. Участь у міжнародних, в т.ч. закордонних конференціях.

III. Навчально-методична і виховна робота

Планується підготовка до друку навчальних та навчально-методичних видань:

- Ющенко Ю.С. «Басейнові системи та управління ними» (навчальний посібник)
- Ющенко Ю.С. «Практикум з гідрології: методичні вказівки»
- Ющенко Ю.С. «Основи взаємодії суспільства і природи (геоекологія): методичні вказівки»
- Шевчук Ю.Ф. «Методичні вказівки до виконання магістерської роботи студентами спеціальності 192 “Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації «Раціональне використання і охорона водних ресурсів”»
- Шевчук Ю.Ф. «Методичні вказівки по тестових завданнях з фахових дисциплін для вступу бакалаврів на спеціальність 192 “Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізацію «Раціональне використання і охорона водних ресурсів”»
- Пасічник М.Д. «Гідрологія озер і водосховищ» (конспект лекцій)
- Пасічник М.Д. «Раціональне використання водних ресурсів» (конспект лекцій)

Зазначені вище видання також будуть доступні в електронній системі.

Матеріали до дисциплін будуть розміщені на навчальній платформі Moodle.

Виховна робота кафедри і надалі буде спрямована на розвиток суспільно-активних, професійно-грамотних, творчих студентів. Особлива увага буде приділятися формуванню екологічної свідомості майбутніх фахівців, у т. ч. через участь у просвітницьких акціях в місті та області.

Кожна група студентів має призначеного наставника (куратора), який безпосередньо проводить роботу по підвищенню рівня навчання, професійних навичок, науково-дослідної роботи студентів.

IV. Матеріально-технічне забезпечення

- Гідрометричний млинок
- 2-хчастотний GPS
- Вимірювач швидкості водного потоку
- Рейка водомірна переносна
- Водний термометр
- Рятувальні жилети
- Польовий метеокомплект
- Рейка снігомірна переносна
- Снігомір ваговий
- Лазерний далекомір

- Ремонт та переобладнання гідравлічної лабораторії
- Наукові стаціонари та бази практик

Завідувач кафедри
гідрометеорології та водних ресурсів

проф. Ющенко Ю.С.

III.6. Стратегічний план розвитку кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування на 2020-2026 рр.

Вступ. Стратегія розвитку кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування лежить у руслі проекту Національної стратегії розвитку освіти в Україні і визначає основні напрями, пріоритети, завдання реалізації останньої. Виконання її має сприяти якісним змінам щодо підвищення конкурентоспроможності фахівців спеціальності «Туризмознавство» (бакалаврів і магістрів).

Основні стратегічні напрями розвитку кафедри:

- Оптимізація структури і змісту навчальних планів зі спеціальності «Туризмознавство»;
- забезпечення оптимальних умов навчання, самоосвіти і саморозвитку студентів;
- комп'ютеризація та інформатизація навчального процесу і досліджень студентів, аспірантів і викладачів;
- розвиток дистанційного навчання;
- забезпечення умов для інноваційної діяльності кафедри;
- розвиток міжвузівського і міжнародного співробітництва;
- матеріальне забезпечення навчальної та науково-дослідної роботи.

Забезпечення інноваційної діяльності кафедри планується проводити у руслі і в тісній співпраці з інноваційним центром ЧНУ ім. Ю. Федьковича, залучати до цього процесу науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрантів кафедри.

1. Робота з підготовки кадрів вищої кваліфікації

1.1. Підготовка та захист докторської дисертації за спеціальністю 11.00.11 – Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів доцента кафедри Аніпко Наталі Петрівни (2020-2023 рр.).

1.2. Підготовка та захист докторської дисертації за спеціальністю 11.00.11 – Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів доцента кафедри Андрусак Наталі Степанівни (2020-2023 рр.).

1.3. Підготовка та захист докторської дисертації за спеціальністю 11.00.02 – Економічна та соціальна географія доцента кафедри Костащука Володимира Івановича (2020-2023 рр.).

2. Наукова робота та міжнародні зв'язки

2.1. Організація та проведення *Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції* „Рекреаційно-туристичне природокористування в Україні: реалії та перспективи” (2020 р.).

2.2. Видання монографії К. Кілінської, Костащука В.І. на тему *„Мінерально-сировинні ресурси Чернівецької області: сучасний стан та перспективи”* (2020 р., обсяг 250 с.).

2.3. Видання навчально-методичного посібника К. Кілінської на тему *„Геоекологічна експертиза у рекреаційно-туристичному природокористуванні”* (2020 р., обсяг 300 с.).

2.4. Підготовка та публікація монографії Кілінської К.Й., Костащука В.І. на тему *„Міжнародний туризм у Західному регіоні України”* (2021 р., обсяг 300 с.).

2.5. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника Кілінської К.Й. на тему *„Геоекологічна експертиза рекреаційно-туристичного природокористування (на прикладі Карпато-Подільського регіону України)”* (2019 р., обсяг 280 с.).

2.6. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника К. Кілінської, Н. Андрусак на тему *„Паспортизація рекреаційно-туристичних об'єктів Чернівецької області”* (2020 р., обсяг 250 с.).

2.7. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника Н.П. Аніпко на тему *„Туристичне країнознавство. Частина 3”*(2021 р.).
„Фортифікаційний туризм” (2021 р.).

2.8. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника доц. Н.С. Андрусак на тему *„Діяльність туристських самодіяльних організацій”* (2020 р.).

2.9. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника доц. В.І. Костащука на тему *„Міжнародний туризм у Чернівецькій області”* (2020 р.).

2.10. Підготовка та публікація навчально-методичного посібника доц. Скутар Т.Д. на тему *„Технологія туристичної діяльності”* (2020 р.).

2.11. Участь у формуванні *Стратегічного плану розвитку Чернівецької області на період 2021-2027 рр.* (фокус комісії «Культура та туризм», «Екологія», проф. К. Кілінська).

2.12. Участь у роботі круглих столів К.Й. Кілінської, Н.С. Андрусак, В.І. Костащука, присвячених Дню туриста (2020-2026 рр.).

2.13. Співпраця з інститутом географії Румунської академії (InstitutuldegeografiealAcademieiromane), університетом Штефана Чел Марє (Румунія, Сучавський повіт), Комісією географії у Перемишлі, Географічним товариством Польщі, Поморською Академією м. Слупська (Польща).

3. Навчально-методична робота

Навчальна робота буде спрямована на підготовку фахівців у галузі соціальної географії та рекреаційного природокористування на основі новітніх інноваційних педагогічних та інформаційних технологій. З цією метою планується:

3.1. Розробка і впровадження нових лекційних курсів «Геоєкологічна експертиза у рекреаційно-туристичному природокористуванні», «Моделювання соціогеосистем. Вивчення цих дисциплін посилить теоретичну та прикладну складову навчального процесу, дозволить студентам ознайомитися з інноваційними методиками суспільно-географічних досліджень, оволодіти навичками регіонального аналізу та прогнозу.

3.2. Завершення оформлення повного комплексного навчально-методичного забезпечення всіх навчальних дисциплін (методичні вказівки, навчально-методичні комплекси, словники, навчальні посібники тощо) та створення відповідної електронної бази даних. Враховуючи вступ студентів-іноземців до університету – 100 % забезпечення їх відповідною методичною літературою двома мовами.

3.3. Розробка програми альтернативних практик для студентів очної форми навчання, забезпечивши їх відповідними методичними матеріалами.

3.4. Забезпечення постійного розширення методичних та наукових матеріалів у репозитарії ЧНУ.

3.5. Використання комп'ютерних технологій при викладанні навчальних дисциплін, зокрема перехід на 100 % мультимедійний супровід всіх курсів навчального плану, які викладаються кафедрою.

3.6. Розробка заходів з реалізації навчання студентів за дистанційною формою.

3.7. Введення окремих спецкурсів з викладанням англійською мовою.

3.8. Більш активне і результативне залучення студентів до участі в конкурсах, олімпіадах: конкурс Стипендіальної програми «Завтра. UA» Фонду

Віктора Пінчука, конкурси студентських науково-дослідних робіт ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Всеукраїнська студентська олімпіада з географії тощо. Забезпечити регулярне проведення засідань дискусійного клубу студентів (щомісяця), на яких обговорюватимуться питання розвитку рекреаційної географії, результати науково-дослідної роботи студентів.

3.9. Посилення наукової складової при виконанні дипломних робіт на основі особистих та групових експедиційних досліджень, проходження виробничої практики на базі установ та організацій, визначення тематики реальних наукових досліджень, які можуть бути продовжені в межах аспірантури.

3.10. Активізація профорієнтаційної роботи, для чого планується постійне оновлення презентаційних матеріалів та відповідної сторінки сайту кафедри.

4. Науково-дослідна робота

Робота кафедри спрямована на виконання науково-дослідної теми «Прогнозування розвитку рекреаційно-туристичної сфери Чернівецької області (на прикладі формування мережі туристичних походів)».

Основні напрями роботи кафедри в аспекті зазначеної вище наукової тематики.

1. Участь у конкурсах на одержання грантів та права виконувати науково-дослідні роботи за рахунок державного бюджету та інших коштів.

Робота з аспірантами, та здобувачами, захисти кандидатських та докторських дисертацій.

2. Завершення наукових досліджень «Принципи, методи та підходи до вивчення питань формування туристичних походів і туристичних маршрутів» (д. геогр. н. проф. К.Й. Кілінська); «Оцінка різноманітності туристичних походів і туристичних маршрутів» (д. геогр. н. проф. К.Й. Кілінська); «Використання історико-культурної спадщини у туристичних цілях» (к. геогр. н., доц. Н.П. Аніпко); «Оцінка інфраструктурних ресурсів рекреаційного природокористування у Карпато-Подільському регіоні» (к. геогр. н., доц. В.І. Костащук); «Туристичне навантаження та місткість туристичних комплексів» (к. б. н., доц. Н.С. Андрусак); «Оцінка місткості території туристичними стежками, маршрутами, туристами (к. геогр. н., доц. Т.Д. Скутар); «Спортивно-оздоровчий та дитячо-юнацький туризм (к. г. н. О.С. Смик); «Зайнятість місцевого населення в рекреаційно-туристичній сфері (к. г. н. Л.В. Лопушняк); «Туристичні походи та туристичні маршрути по водних об'єктах Чернівецької області (к. б. н., доц. Н.С. Андрусак).

3. Висвітлення та обговорення результатів наукових досліджень під час щорічних науково-практичних круглих столів з міжнародною участю «Рекреація та туризм у м. Чернівцях», «Резиденція Митрополитів Буковини і Далмації – об'єкт ЮНЕСКО: сучасність та майбуття» та конференції студентів, аспірантів і молодих науковців. За підсумками роботи будуть видаватися Меморандуми, матеріали, в яких відобразатимуться різні аспекти проблем регіонального розвитку та методики регіональних соціальних та рекреаційно-туристичних досліджень.

4. Проведення Комплексної навчально-дослідницької студентської експедиції в районах Чернівецької області (щороку у червні), спрямованої на вивчення рекреаційно-туристичних особливостей території, закріплення теоретико-методичних навичок студентів, формування відповідних компетентностей. Результати досліджень будуть оформлені у вигляді звітів та презентовані районним органам державної влади і місцевого самоврядування, зокрема для використання у навчально-виховному процесі закладів освіти регіону.

В ході експедиційних досліджень буде здійснюватися виявлення найбільш здібних до наукової роботи студентів з метою подальшого навчання в аспірантурі.

5. Наукове співробітництво з українськими та зарубіжними ВНЗ і науково-дослідними установами з метою обміну досвідом наукової роботи, вивчення новітніх методик досліджень, обміну навчальними посібниками тощо.

6. Робота по організації міжнародної співпраці, зокрема для вирішення питання стажування викладачів та аспірантів у споріднених ВНЗ близького і далекого зарубіжжя, сумісної роботи з пошуку грантів та їх виконання.

7. Підвищення ефективності роботи науково-дослідної лабораторії рекреаційно-туристичних досліджень за рахунок виконання реальних тем наукових досліджень викладачів і та студентів, у т.ч. й через відповідні гранти.

8. Проведення постійно діючого кафедрального науково-методичного семінару з залученням науковців з інших ВНЗ та наукових установ, у т.ч. в *online*-режимі.

5. Виховна робота

Виховна робота буде спрямована на формування особистості, активної життєвої позиції студентів. Важливу роль у цьому процесі мають відігравати куратори.

Основні напрями роботи:

5.1. Проведення кураторських годин, на яких обговорюються проблеми навчання, виховання, формування особистісної та суспільної поведінки, національної самосвідомості тощо.

5.2. Забезпечення реального функціонування органу студентського самоврядування кафедри, особливу увагу при цьому звернути на виховну роботу та наукову діяльність студентів.

5.3. Залучення студентів до участі у виховних заходах кафедри: Посвята в студенти, День першокурсника, День кафедри, День студента, Новий рік, День випускника.

5.4. Культурно-масова робота: відвідування театрів, музеїв, виставок, проведення екскурсій з метою вивчення рідного краю, знайомства з різними регіонами України та зарубіжжя, що дає можливість підвищувати культурно-освітній рівень студентів.

6. Кадрове та матеріальне забезпечення

Підвищенню фахового рівня співробітників кафедри сприятиме підготовка та захист докторських дисертацій за наступними напрямками досліджень.

6.1. Захист докторських дисертацій:

Аніпко Наталя Петрівна «Замковий та фортифікаційний туризм в Україні» (науковий консультант – д. геогр. н., проф. К.Й. Кілінська);

Андрусак Наталя Степанівна «Природні рекреаційно-туристичні ресурси України» (науковий консультант – д. геогр. н., проф. К.Й. Кілінська);

Костащук Володимир Іванович «Міжнародний туризм в Україні та сумісних територіях» (науковий консультант – д. геогр. н., проф. К.Й. Кілінська).

6.2. Залучення провідних вітчизняних та зарубіжних фахівців до викладання спецкурсів, читання окремих лекцій, зокрема в інтерактивному режимі, для чого необхідно створити кафедральну веб-лабораторію.

6.3. Постійне оновлення сайту кафедри двома мовами.

6.4. Забезпечення підключення всіх комп'ютерів кафедри до глобальних інформаційних ресурсів, що забезпечить доступ науковців, викладачів, студентів до новітньої інформації, до можливостей глобального освітнього простору.

6.5. Забезпечення навчального процесу та науково-дослідної роботи ліцензованими комп'ютерними програмами.

6.6. Підвищення рівня забезпечення студентів комп'ютерами у співвідношенні 1 студент – 1 комп'ютер (або нетбук).

6.7. Придбання пакету топографічних карт (мірило 1:200000), атласів України та методичного матеріалу для навчального процесу (2020-2023рр.).

Завкафедри соціальної географії та
рекреаційного природокористування проф. К. Кілінська

III.7. Стратегічний план розвитку кафедри географії та менеджменту туризму на 2020-2026 рр.

I. Робота з підготовки кадрів вищої кваліфікації

Підготовка кадрів вищої кваліфікації передбачає декілька форм, в т.ч. через докторантуру, аспірантуру, здобувача, підвищення кваліфікації (стажування) у споріднених вузах тощо. Підвищення кваліфікації відбуватиметься у Київському національному торговельно-економічному університеті, з яким укладена угода про співпрацю.

№ пп	Прізвище, ім'я, по-батькові	Термін проходження стажування (підвищення кваліфікації)	Місце проходження стажування (підвищення кваліфікації)
1.	Брик Степан Дмитрович	2020 р.	КНЕУ, кафедра кафедра менеджменту і туризму
2.	Іванунік Віталій Олександрович	2020 р.	КНЕУ, кафедра технології і організації ресторанного господарства
3.	Король Олександр Дмитрович	2020 р.	Захист докторської дисертації
4.	Явкін Вячеслав Григорович	2020 р.	КНЕУ, кафедра кафедра менеджменту і туризму

Протягом 2020-2024 рр. запланований захист дисертації:
- 2020 р. – захист докторської дисертації Короля О.Д. на тему «Міжнародні туристичні потоки: суспільно-географічні аспекти формування та геопросторовий розподіл».

II. Наукова робота та міжнародні зв'язки

У 2020 р. кафедра продовжить виконувати наукову роботу за темою «Обґрунтування та планування розвитку історико-етнографічного та сільського зеленого туризму в Чернівецькій області». Під час виконання цієї теми передбачається:

- обґрунтувати види пізнавально-рекреаційної діяльності історико-етнографічного та сільського зеленого туризму;
- оцінити історико-етнографічні об'єкти Чернівецької області;
- дослідити інфраструктуру сільського зеленого туризму в Чернівецькій області;
- розробити стратегію розвитку історико-етнографічного та сільського зеленого туризму в Чернівецькій області.

Протягом 2020-2024 рр. запланована участь у спільних нарадах і семінарах із транскордонного співробітництва за програмою партнерства «Румунія – Україна», а також обмін викладачами та студентами з університетами Польщі.

№	Учасники	Місце перебування	Мета	Терміни
1.	Викладачі кафедри географії та менеджменту туризму ЧНУ та університету Сучави	Сучавський університет, Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича	Наради та семінари	2020-2024 рр.
2.	Викладачі та студенти кафедри географії та менеджменту туризму ЧНУ та університету Щецина	Щецинський університет, Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича	Науково-дослідницька експедиція	2020-2024 рр.
3.	Викладачі та студенти кафедри географії та менеджменту туризму ЧНУ та академії Слупська	Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича, Академія Поморська м. Слупськ	Науково-дослідницька експедиція	2020-2024 рр.

Стажування за кордоном

Відповідно до укладеної угоди з туристичним оператором «Каліпсо тур», студенти щороку проходять стажування на середземноморських курортах Туреччини. Учасники беруть участь у 6-місячній програмі дуального навчання під керівництвом високопрофесійного менеджменту та кваліфікованих спеціалістів туристичної індустрії з різних напрямків. Програма стажування в даний час доступна в більш ніж 250 готелях Туреччини та 10 провідних туристичних компаніях. Після успішного завершення стажування студенти отримують сертифікат, що підтверджує участь у програмі.

III. Виховна робота

Виховна робота кафедри проводитиметься за наступними напрямами: світоглядне, громадське та правове виховання; патріотичне, трудове та екологічне виховання; художньо-естетичне та фізичне виховання; виховні заходи в гуртожитку № 7; робота зі студентським активом та індивідуальна робота зі студентською молоддю. Формування професійної майстерності у студентів, які спеціалізуються по кафедрі під час проведення навчальних, виробничих та асистентської практик; Виховна робота зі студентами, які спеціалізуються по кафедрі географії та менеджменту туризму, під час проведення туристичних походів, посвяти першокурсників у студенти, що передбачає формування екологічної культури, усвідомлення відповідальності за оточуюче середовище як національне багатство; поїздки вихідного дня з метою проведення екологічних акцій, вивчення місцевості для проведення навчальних практик; профорієнтаційна робота викладачів та студентів, що спеціалізуються по кафедрі, серед випускників навчальних закладів м. Чернівці та області.

Розробка комплексного плану виховних заходів професійного спрямування, що пов'язані з популяризацією напрямів та спеціальностей навчального процесу кафедри: а) Петрівський ярмарок; б) Буковинський туристичний ярмарок; в) Тиждень туризму, присвячений Всесвітньому дню туризму; г) Змагання зі спортивного туризму «Буковинські екстремальні ігри».

Матеріально-технічне забезпечення

Побудова лабораторної групи за напрямом «Готельно-ресторанна справа»: а) розробка комплексу «барно-ресторанний вузол»; б) створення лабораторії «технологічного процесу готельно-ресторанного господарства».

Розробка відповідного попереднього кошторису та напрацювання угод про співпрацю з методичною комісією та підприємствами міста, підрозділами університету.

Зав. кафедри географії
та менеджменту туризму

Король О.Д.